

PISANA PRIPRAVA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOG SATA

ŠKOLA: Osnovna škola Popovac

RAZRED: 2.

UČITELJ: Goran Podunavac

NADNEVAK ODRŽAVANJA SATA: 15. prosinca 2025.

METODIČKA JEDINICA: Dječja prava

TIP SATA: obrada

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI PREDMETA "Svijet i ja":

- OŠ SIJ A.2.3. Učenik interpretira informacije iz različitih perspektiva.
- OŠ SIJ A.2.2. Učenik primjenjuje jednostavne strategije kritičkoga mišljenja pri rješavanju problema.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI METODIČKE JEDINICE:

Učenik:

- prepoznaje i imenuje dječja prava prikazana na ilustraciji i objašnjava ih vlastitim riječima
- prepoznaje situacije u kojima su dječja prava ostvarena ili uskraćena, na primjeru dječaka Joséa i situacijama iz igre
- razlikuje dječja prava od odgovornosti te uz svako pravo navodi primjer odgovornog ponašanja
- razvija empatiju prema djeci koja nemaju uvjete za ostvarivanje svojih prava
- surađuje u skupini tijekom rotirajućeg pregleda i društvene igre
- izražava vlastito mišljenje i argumentira ga na primjeren i uvažavajući način.

MEĐUPREDMETNE TEME:

- osr A.1.1. Razvija sliku o sebi.
- osr A.1.3. Razvija svoje potencijale.
- osr C.1.4. Razvija nacionalni i kulturni identitet zajedništvom i pripadnošću skupini.
- uku A.1.4. Učenik oblikuje i izražava svoje misli i osjećaje.

NASTAVNE METODE:

- metoda razgovora, metodanja pisanja, metoda čitanja, metoda rada na tekstu, metoda demonstracije

NASTAVNA SREDSTVA:

- interaktivni ekran, pismo dječaka Josea, upitnik, evaluacijski listić, društvena igra, nastavni listići, kreda, ploča, digitalni kviz Prava i odgovornosti

OBLICI RADA:

- frontalni rad, individualni rad, rad u skupini

LITERATURA:

1. Kurikulum nastavnog predmeta Svijet i ja
<https://mzom.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Obrazovanje/OsnovneSkole/Cjelodnevna-skola/Eksperimentalni-kurikulum-nastavnoga-predmeta-Svijet-i-ja-za-osnovne-skole.pdf>
2. Super-pravednički priručnik Zvezdane Čah i Brune Ćurka
<https://static1.squarespace.com/static/5c606723b91449401e320785/t/63246714dfcae06d8fa18956/1663330155465/Mala-filozofija+-+Superpravednicki-prirucnik.pdf>
3. Digitalni udžbenik Svijet i ja za drugi razred
<https://www.e-sfera.hr/prelistaj-udzbenik/9a92bfd9-981d-41ac-8b2c-ad6861aec930>
4. Konvencija o pravima djeteta
https://www.unicef.org/croatia/sites/unicef.org.croatia/files/2019-10/Konvencija_20o_20pravima_20djeteta_full.pdf

TIJEK IZVOĐENJA NASTAVE (90 min)

1. UVODNI DIO (10 min)

Učitelj pozdravlja učenike.

Dijeli svakom učeniku upitnik i objašnjava da ga trebaju pažljivo pročitati te za svako pitanje zaokružiti DA ili NE. Učenici samostalno ispunjavaju upitnik.

Nakon što učenici ispune upitnik, učitelj postavlja pitanja:

- Što vam je važno da biste se u školi osjećali dobro i sigurno?
- Trebaju li sva djeca imati ove stvari?

Učitelj govori učenicima da sve što su u upitniku odgovorili s Da, jako je važno za svako dijete. Danas ćemo otkriti koja to sve prava imaju sva djeca na svijetu.

Učitelj zapisuju naslov na ploču - Dječja prava. Učenici prepisuju naslov u svoje bilježnice.

2. GLAVNI DIO (65 min)

Pismo dječaka Joséa

Učitelj poziva učenike da se udobno smjeste i pripreme za slušanje pisma dječaka Joséa. Učitelj čita pismo naglas, a učenici ga pažljivo slušaju.

Nakon čitanja učitelj postavlja pitanja:

- Gdje živi dječak José?
- S kim živi?
- Što smo iz pisma saznali o njegovom životu?
- Zašto mu je u životu teško?

Rad u skupinama - rotirajući pregled

Učitelj dijeli učenike u tri skupine. Svaka skupina dobiva jedan list papira s jednim pitanjem. Zadatak skupine je zapisati svoje ideje i odgovore u obliku kratkih natuknica. Nakon nekoliko minuta skupine se rotiraju, dobivaju novi list, čitaju što je prethodna skupina zapisala i dopisuju svoje misli. Rotacija se nastavlja sve dok se svaki list ne vrati skupini koja je s njime započela. Učitelj potom kratko komentira najvažnije zapažanja učenika.

Pitanja za skupine glase:

1. Što vas najviše zabrinjava u pismu dječaka Joséa?
2. Kako možemo pomoći djeci poput Joséa?
3. Što bi svako dijete na svijetu trebalo imati?

Svaka skupina predstavlja odgovore (sve što je napisano na papiru) na jedno pitanje. Učitelj ističe da su učenici naveli važne stvari koje su Joséu potrebne kako bi živio sigurnije, sretnije i zdravije te dodaje da sve te stvari pripadaju svakom djetetu na svijetu.

Konvencija o pravima djeteta

Učitelj govori da sva djeca imaju jednaka prava. Ona su navedena u Konvenciji o pravima djeteta. Konvencija o pravima djeteta međunarodni je dokument kojim se priznaju dječja prava u cijelom svijetu. Naglašava učenicima da kada se koristimo svojim pravima, trebamo paziti da drugima ne uskratimo njihova prava. Učitelj pokazuje učenicima navedeni dokument.

Upoznajemo dječja prava – rad s ilustracijom

Učitelj poziva učenike da pogledaju ilustraciju prikazanu na interaktivnom ekranu. Na ilustraciji su prikazana neka od dječjih prava. Učitelj proziva učenike da pročitaju po jedno pravo i pokušaju vlastitim riječima objasniti što ono znači. Ostatak razreda pomaže dodatnim primjerima iz svakodnevnog života djece. Nakon zajedničkog objašnjavanja učitelj učenicima dijeli isprintane ilustracije dječjih prava. Učenici ilustraciju lijepu u svoje bilježnice. Na ilustraciju (nastavni listić) upisuju svoje ime na označenu crtu, uz rečenicu: „Ja, _____, imam pravo na...”

Društvena igra – dječja prava u stvarnim situacijama

Učitelj dijeli učenike u dvije skupine. Svaka skupina dobiva društvenu igru *Svako dijete ima pravo...*, figurice i kockicu. Učitelj objašnjava pravila igre. Učitelj obilazi skupine, potiče razgovor i povezuje situacije iz igre s dječjim pravima koja su učenici već zalijepili u bilježnicu.

Uz prava uvijek idu i obveze/odgovornosti

Nakon odigrane igre učitelj kratko razgovara s učenicima o tome da svako pravo ima i svoju odgovornost. Učitelj objašnjava da prava služe tome da nas štite i pomažu nam

da dobro živimo, ali da ih možemo ostvarivati samo ako se svi trudimo ponašati se odgovorno. Učitelj postavlja pitanja, primjerice: *Ako imamo pravo na obrazovanje, što bi bila naša odgovornost u školi? Ako imamo pravo na sigurnost, što trebamo učiniti da se svi osjećaju sigurno? Ako imamo pravo na igru, što je važno da bismo svi mogli uživati u igri?* Učenici slobodno iznose svoje prijedloge i navode primjere iz svakodnevice. Učitelj naglašava da prava i obveze uvijek idu zajedno.

3. ZAVRŠNI DIO (15 min)

Učenici samostalno rješavaju digitalni nastavni listić na prijenosnim računalima. Učitelj proziva učenike kako bi provjerili odgovore na interaktivnom ekranu.

Na kraju sata učenici ispunjavaju evaluacijski listić i predaju ga učitelju.

PLAN UČENIČKOG ZAPISA:

Dječja prava

The infographic is titled "DJEČJA PRAVA" in large, stylized orange letters. It features a central illustration of two children, a girl and a boy, standing back-to-back. Surrounding them are various rights and responsibilities listed in different colors. At the top, it says "NA ŽIVOT, OPSTANAK I RAZVOJ." Below this, on the left, is "NA PRISTUP INFORMACIJAMA." and on the right, "NA KULTURU, JEZIK I RELIGIJU." In the center, there is a pink rounded rectangle with the text "Ja, _____, imam pravo". Below this, on the left, is "NA ODMOR, IGRU I UMJETNOST." and on the right, "NA ZDRAVLJE, VODU, HRANU I ČIST OKOLIŠ." At the bottom, on the left, is "NA ZAŠTITU OD NASILJA." and on the right, "NA ZAŠTITU PRIVATNOSTI." At the very bottom, it says "NA SLOBODNO DIJELJENJE MIŠLJENJA." and "NA PRISTUP OBRAZOVANJU."

PRILOZI:

Prilog 1 – Anketa ([pdf za ispis](#))

Upitnik

Zaokruži DA ili NE.

1. Osjećam se sigurno u školi.

DA / NE

2. Imam prijatelje s kojima se mogu igrati.

DA / NE

3. Netko me čuje kada želim nešto reći.

DA / NE

4. Učim nove stvari svaki dan.

DA / NE

5. Ako mi treba pomoć, mogu je dobiti.

DA / NE

5. Imam vrijeme za igru i odmor.

DA / NE

Moje ime je José. Imam 11 godina. Živim u afričkoj državi Mozambiku. Ta država se nalazi na jugu Afrike, a okrenuta je prema Indijskom oceanu. Točnije, živim na jednoj farmi u unutrašnjosti zemlje u blizini grada Mabote. Volim sve što vole moji vršnjaci: igru, posebno nogomet, životinje, prirodu, televiziju, druženje s prijateljima i sl. Svoje prijatelje bih volio i češće susretati, no, nažalost, ne mogu.

Otkad je umro moj otac, prošle godine, moram se brinuti za svoju majku, mlađu braću i sestre kao najstariji sin u kući. Zato teško radim na našoj maloj farmi gdje uzgajamo kukuruz i prodajemo ga u obližnjem gradu na tržnici. Mislio sam da ću moći ići u školu i raditi na farmi, no shvatio sam kako mi škola oduzima previše vremena i morao sam odustati. Zato, od prošlog proljeća, više ne idem u školu. Jako mi je žao jer sam tamo mnogo toga naučio, a što je još važnije, tamo sam upoznao mnoge prijatelje. Volio bih opet krenuti u školu, no moja me obitelj treba i ne mogu ju ostaviti. Nadam se da ću jednoga dana moći opet krenuti u školu, a do tada se nadam da barem vi, dragi prijatelji, idete redovito u školu i da je s radošću pohađate jer ima nas koji bismo rado bili na vašem mjestu.

Vaš prijatelj José

Prilog 3 – Nastavni listići za rad u rotirajućim skupinama ([pdf za ispis](#))

1. ŠTO VAS NAJVIŠE ZABRINJAVA U PISMU DJEČAKA JOSÉA?

Dobro razmislite i odgovorite na pitanje.

Ne ponavljajte ono što su druge skupine već napisale
na ovom papiru.

Pišite uredno i čitko da svi mogu pročitati.

2. KAKO MOŽEMO POMOĆI DJECI POPUT JOSÉA?

Dobro razmislite i odgovorite na pitanje.

Ne ponavljajte ono što su druge skupine već napisale na ovom papiru.

Pišite uredno i čitko da svi mogu pročitati.

3. ŠTO BI SVAKO DIJETE NA SVIJETU TREBALO IMATI?

Dobro razmislite i odgovorite na pitanje.

Ne ponavljajte ono što su druge skupine već napisale
na ovom papiru.

Pišite uredno i čitko da svi mogu pročitati.

Prilog 4 – Konvencija o pravima djeteta - verzija prilagođena djeci ([pdf za ispis](#))

Konvencija o pravima djeteta je sporazum kojega su usvojili Ujedinjeni narodi 20. studenoga 1989. Konvenciju je prihvatilo **196 zemalja svijeta**, a među njima i Hrvatska. Konvencija sadrži obaveze koje su države potpisale kako bi zaštitile djecu te zajednički odredile što treba učiniti da bi svako dijete raslo i razvijalo se u odraslu osobu.

Dječja prava su prava kojima se štite sve osobe mlađe od 18 godina. Označavaju ono što svako dijete treba imati ili smije učiniti. **Svako dijete** ima pravo na obrazovanje, zdravstvenu skrb, hranu, igru, zaštitu i još mnogo toga. Dječja prava svakom djetetu trebaju osigurati mogućnost da dosegne najviše što može. Sva su prava povezana i jednako važna. Osim što nam prava pripadaju jer smo se s njima rodili, jednako je važno da poštujemo i tuđa prava. Saznaj sve o dječjim pravima kroz igru covjeceispravise.unicef.hr.

KONVENCIJA IMA 54 ČLANKA:

UVOD, VODEĆA NAČELA I ODGOVORNOST ZA PROVEDBU PRAVA

PRAVA PREŽIVLJAVANJA

OSIGURAVAJU DA SVAKO DIJETE IMA PRAVO NA ZADOVOLJAVANJE TEMELJNIH POTREBA.

RAZVOJNA PRAVA

OSIGURAVAJU SVAKOM DJETETU NAJBOLJI MOGUĆI RAZVOJ.

PRAVA SUDJELOVANJA

OMOGUĆAVAJU SVAKOM DJETETU AKTIVNO SUDJELOVANJE U DRUŠTVU U KOJEM ODRASTA.

ZAŠTITNA PRAVA

OSIGURAVAJU ZAŠTITU SVAKOM DJETETU.

UVOD, VODEĆA NAČELA I ODGOVORNOST ZA PROVEDBU PRAVA

ČLANAK 1.

Svaka osoba mlađa od 18 godina ima sva prava opisana u ovoj Konvenciji.

ČLANAK 2.

Prava iz ove Konvencije imaju sva djeca, bez obzira na rasu, vjeru, sposobosti, jezik kojim govore, uvjerenja i to iz kakve obitelji dolaze.

ČLANAK 3.

Sve organizacije koje se brinu o djeci trebaju djelovati kako bi ostvarile ono što je najbolje za svako dijete.

ČLANAK 4.

Vlade svih država trebaju osigurati da djeca imaju sva ova prava.

Prilog 5 – Društvena igra ([pdf za ispis](#))

IGRA

„SVAKO DIJETE IMA PRAVO...”

UPUTSTVA ZA IGRANJE

Za ovu edukativnu i zabavnu igru o dječjim pravima trebat će vam igraće figurice po vašem izboru (poslužiti vam mogu i stvari iz kućanstva poput zrna graha ili gumbi za odjeću) te kockica za bacanje.

Igra se sastoji od 16 igračih polja. Osim polja „START” i „KRAJ” sva se ostala igraća polja odnose na pojedinačna dječja prava (npr., pravo na ime i državljanstvo, pravo na ljubav i podršku, pravo na obitelj i dom...), a igrači se gibaju poljima bacanjem kockice. Poljima se, ovisno o dobivenom broju na kockici, napreduje u smjeru označenom crticama koje povezuju polja. Kako igrač stane na određeno polje, tako ima priliku doznati više o dječjem pravu označenom na tom polju čitanjem o njemu iz igri priloženog letka.

Letak sadržava priče djece iz različitih dijelova svijeta koje najbolje ilustriraju važnost osiguravanja ovih prava za svako dijete, a osobito za djecu iz najranjivijih skupina. Cilj igre je doći do polja „KRAJ”, a iako je možete igrati i sami, u društvu je zabavnije. 😊 Pokušajte ponavljanjem igre proći sva polja i tako o dječjim pravima naučiti sve što ova igra nudi!

SVAKO DIJETE IMA PRAVO NA:

START

OBITELJ I DOM

LJUBAV
I PODRŠKU

IME I
DRŽAVLJANSTVO

ODRASTANJE
U MIRU

ZDRAVLJE

KVALITETNU
HRANU

PITKU VODU

ČISTI OKOLIŠ

OBRAZOVANJE

IZRAZITI SVOJE
MIŠLJENJE

KRAJ

IGRU

SIGURNOST

unicef
za svako dijete

SVAKO DIJETE IMA PRAVO NA:

**IME I
DRŽAVLJANSTVO**

Ime mi je Elrom, rođena sam u Gani i upravo sam primila najvažniji dokument u svom životu - svoj rodni list. Zahvaljujući dokumentima koje sam primila nakon rođenja imam ču osiguran pristup zdravstvenoj zaštiti, obrazovanju i potpori sustava kroz čitavo djetinjstvo. Zamislite, 1 od 4 djece na svijetu još uvijek nisu registrirana nakon rođenja i nazivaju se "nevidljiva djeca". Sretna sam što imam ime i državljanstvo.

**LJUBAV
I PODRŠKU**

Ja sam Tecla iz Tanzanije. Imam šest mjeseci i najbolju mamu na svijetu, Berthu. Ona ima HIV, ali ga nije prenijela na mene jer je imala zdravstvenu edukaciju i podršku. Želim da me još dugo pazi i mazi.

OBITELJ I DOM

Ja sam Ivan i iz jednog sam sela pokraj Vinkovaca. Trenutno ne živim sa svojom obitelji jer se oni ne mogu brinuti za mene. Tražili su pomoć i nadam se da ćemo uskoro opet biti svi zajedno. Želim živjeti s mamom i tatom.

**ODRASTANJE
U MIRU**

Ime mi je Rafi, imam tri godine i djetinjstvo provodim u logoru za izbjeglice u Iraku. Nisam strašljiv, ali se jako bojim zime. Ipak, ove ću je godine dočekati spreman jer sam dobio paket tople zimske odjeće. Iduće zime želim biti kod kuće.

ZDRAVLJE

Zovem se Umara, imam sedam mjeseci i prije samo 20 dana bio sam pothranjen. Otkako boravim u kampu Muna Garage u Nigeriji s 4,2 kg narastao sam na 5,1 kg. Želim i dalje rasti.

PITKU VODU

Ja sam Genet, živim u Etiopiji, sretna sam što je u blizini mog doma postavljena pumpa za vodu pa ne moram dugo pješačiti. Voda je sve!

unicef
za svako dijete

SVAKO DIJETE IMA PRAVO NA:

KVALITETNU HRANU

Zovem se Moctar, imam 8 mjeseci i živim u selu Koury u Maliju. Mama i ja bile smo na radionici uravnotežene prehrane na kojoj su nas naučili spremati hranjivu zobenu kašu. Mama je više slušala, a ja više jela. Želim repete.

ČISTI OKOLIŠ

Moje ime je Tiquanisha, imam 5 godina i živim na Anguilli. Zastrahujući uragan Irma prošao je kroz naše dvorište i jako smo se bojali. Irma je iza sebe ostavila krhotine i ruševine. Sve je bilo preokrenuto! Sve, osim naše stare ljuljačke.

OBRAZOVANJE

Ja sam Romkinja, zovem se Dejana, imam pet godina i dobila sam divan dar, mogućnost da zajedno sa svojim vršnjacima pohađam vrtić. Puno je još darova koje bih voljela primiti, ali pustite me da još malo uživam u ovome.

IZRAZITI SVOJE MIŠLJENJE

Ja sam Dino, imam cerebralnu paralizu i druge teškoće. Ne mogu govoriti, ali sve razumijem. Uz pomoć posebnog uređaja mogao bih lakše komunicirati s drugima. Uz malo podrške, mogu sve što i druga djeca. Želim ići u vrtić, družiti se s vršnjacima, želim učiti i napredovati.

SIGURNOST

Ja sam Lera, moja škola je osigurana vrećama od pijeska sve od trenutka kada je izbio konflikt u Ukrajini. Zbog opasnosti ne smijemo izlaziti na školsko igralište za vrijeme odmora.

IGRU

Zovem se Brizita, dolazim iz Istočnog Timora. Imam 3 godine i pohađam vrtić. Volim se igrati s kockama i družiti s prijateljima. Mnoga djece iz mog mjesta nemaju igračke te im odlazak u vrtić daje priliku naučiti nove vještine i susresti se s različitim oblicima i materijalima kroz igru.

Prilog 5 – Digitalni kviz ([pdf za print](#))

<https://www.bookwidgets.com/play/ubvsfcE9-iQAEYReYSgAAA/WEMERWX/djecja-prava-i>

Poveži odgovarajuće parove dječjih prava i dužnosti.

OBRAZOVANJE ☐	☐ REDOVITO UČITI I PISATI DOMAĆU ZADAĆU.
ZDRAVA PREHRANA ☐	☐ TREBAMO POŠTOVATI DRUGE I DRUGAČIJE.
ZDRAVSTVENA SKRB ☐	☐ REDOVITO JESTI VOĆE I POVRĆE.
SVA DJECA SU JEDNAKA ☐	☐ BITI DOBAR PRIJATELJ, NE TUĆI SE I GURATI.
IGRA ☐	☐ REDOVITO IĆI KOD ZUBARA, NA CIJEPLJENJE I PREGLEDE.

Prilog 6 – Evaluacijski listić ([pdf za ispis](#))

	Da 	Još učim 	Ne
Znam nabrojati tri dječja prava.			
Razlikujem što su prava, a što odgovornosti.			
Znam objasniti što sadrži Konvencija o pravima djeteta.			